

Oostpolder

3 Bedrijventerreinen, Natuur

Inspiratiedocument biodiversiteit op bedrijventerreinen

Biodiversiteit op bedrijventerreinen inspireert biodiversiteit te benutten als ruimtelijk bindmiddel en randvoorwaarde voor leefbaarheid. Het is een beeldend document, gericht op concrete, toepasbare ideeën, wegnemen van zorgen, aanreiken van kansen en handreikingen voor het verbeteren van de leefomgeving in het algemeen en het versterken van de biodiversiteit in het bijzonder. Deze ideeën zijn zowel door private partijen als publieke organisaties toe te passen. Het inspiratiedocument omvat aanbevelingen voor alle projectfasen.

Betrokkenen:
Bureau Waardenburg + Mascha Visser, Tom van den Oetelaar.
Provincie Groningen + Petra Wetterauw, Ankie Fennema.
Gemeente Het Hogeland + Andrew Piso.
Arcadis + Philippine van der Schuijt.
BugelHajema + Ilse Stikkenboom.

Analyse

'Biodiversiteit staat niet haaks op 'exploitatie' en 'ondernemen', maar maakt er integraal en onlosmakelijk onderdeel van uit.'

Zicht op de Oostpolder

Achtergrond & vertrekpunt

Binnen heel Nederland groeit het besef dat grootschalige bedrijventerreinen duurzamer ontwikkeld moeten worden. Daarom zijn ook bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein Oostpolder hoge ambities gesteld voor verduurzaming en biodiversiteit. Een belangrijke opgave is het op peil houden van de leefbaarheid in naburige buurtschappen. Inzetten op biodiversiteit kan hierbij helpen. Dit inspiratiedocument legt de basis voor het vastleggen van groene ambities voor de verdere planuitwerking, zowel op gebieds- als op bedrijfsniveau. De aanwezigheid van 21 windturbines is hierin een bijzonder aandachtspunt.

Inzichten

Biodiversiteit wordt onterecht gezien als een 'zachte' functie, waaraan in de loop van het planproces regelmatig concessies worden gedaan. Biodiversiteit is voor bedrijventerreinen echter een 'harde' vereiste. Ze biedt immers vele uiterst belangrijke ecosysteemdiensten voor de bedrijven en de omwonenden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan productie van voedsel, natuurlijke zuivering van oppervlaktewater of bestrijding van plagen in de landbouw met natuurlijke vijanden. Gedurende de gehele gebiedsontwikkeling, van de vroegste planfase tot de laatste uitwerking én gedurende de gebruiksfase (beheer!) moet aandacht blijven voor biodiversiteit.

Visie

Interpretatie opgave

Versterking van de biodiversiteit is een actuele maatschappelijke opgave. Dit inspiratieboek is toepasbaar op alle grootschalige gebiedsontwikkelingen. Daarbij is het van belang de eigenheid van de plek te benutten: specifieke bodem en waterhuishouding, landschappelijke ligging, ecologische kansen, ontwerpuitgangspunten en randvoorwaarden.

Aanvliegroute

Het inspiratieboek is belangrijke input voor het ontwikkelen van een masterplan voor integrale afweging van ruimtelijke keuzes. Een wezenlijk onderdeel van het masterplan en de ontwerpgegevens die daaruit volgen, zijn de keuzes voor passende biodiversiteit. Biodiversiteit is daarmee in het verdere planproces en de communicatie daarover een terugkerend thema.

Groene gevel

Door gevels te laten begroeien, worden zowel beeldkwaliteit als biodiversiteit gediend.

Daktuin

Toegankelijke daktuinen kunnen een fantastisch labyrint aan extra groene ruimte opleveren.

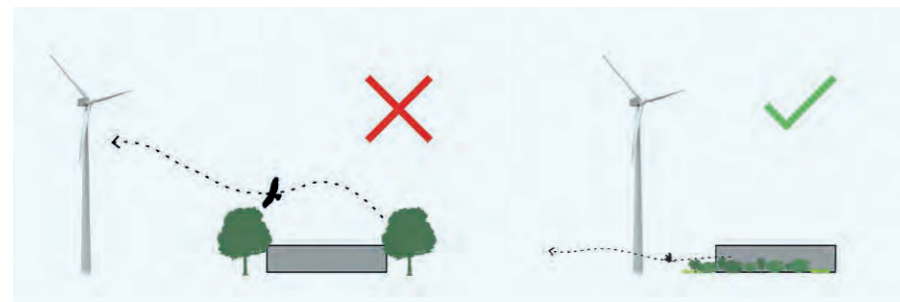
Uitwerking

In het inspiratiedocument leggen we de basis voor groene ambities in de verdere planuitwerking, zowel op gebiedsniveau als op bedrijfsniveau. Beide schaalniveaus moeten worden betrokken, want tezamen kunnen zij optimaal bijdragen aan versterking van de biodiversiteit en de leefbaarheid.

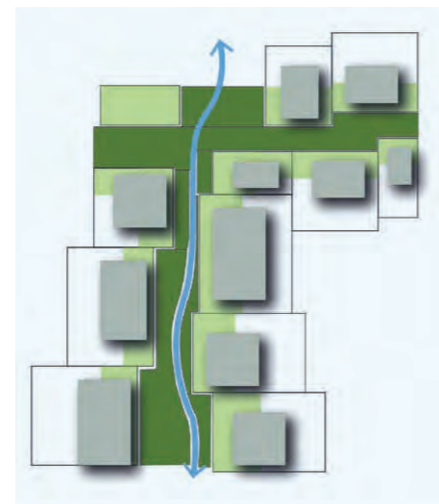
Een bijzonder aandachtspunt vormt de aanwezigheid van 21 windturbines in de Oostpolder, die als randvoorwaarde voor de bedrijfsontwikkeling gelden. Omdat hoogvliegende vogelsoorten en vleermuizen het slachtoffer kunnen worden van dodelijke aanvaringen met wieken, gelden er beperkingen aan wat wenselijk is voor de versterking van biodiversiteit. Aanbeveling is om in de Oostpolder inrichtingsmaatregelen als grote wateren, brede rietkragen en hoge bomen achterwege te laten. Zo wordt ervoor gezorgd dat geen dieren worden aangetrokken die vervolgens grote kans hebben te overlijden. In het inspiratiedocument komen voorbeelden aan de orde voor onder meer:

- het slim opbouwen van het terrein, waardoor er aaneengesloten groen-blauwe ruimtes ontstaan;
- bundelen van publieke en private groene ruimtes zodat ze elkaar aanvullen, zowel in ligging als bio diverse inrichting;
- het voorkómen van doorsnijding van groen door infrastructuur;
- aan, op en in scheidingswanden, gevels en grondkeringen e.d. ruimte bieden aan planten;
- dubbel ruimtegebruik en meekoppelkansen als gestapeld groen, waterberging, recreatie;
- benutten van het instrument tijdelijke natuur.

Windmolens Hoge bomen trekken vogels aan, bij windmolens dus geen bomenrijen plaatsen.

Groene ruimtes Aaneenschakeling van groene ruimtes zorgt voor extra winst voor biodiversiteit.

Tweede groene laag Door toevoeging van een 'tweede groene laag' op daken ontstaat een enorm potentieel voor biodiversiteit en beleving.

What's next?

'Uiteindelijk gaat de natuur zijn eigen gang. Beweeg dus mee als blijkt dat de natuur zich anders ontwikkelt dan bedacht.'

Stappenplan biodiversiteit Biodiversiteit maakt integraal en onlosmakelijk onderdeel uit van de zo gewenste, duurzame wereld van morgen. Het stappenplan om biodiversiteit als volwaardig onderdeel mee te nemen in de planvorming ziet er op hoofdlijnen als volgt uit.

Volgende stappen en aanbevelingen

Ontwerpend onderzoek werkt twee kanten op: we halen input op uit de omgeving en melden aan de betrokkenen terug wat er met de inbreng is gedaan. Partijen worden dus geactiveerd om na te denken over biodiversiteit en hun eigen rol daarbij.

We brengen het inspiratieboek actief breed onder de aandacht. Het inspiratiedocument is integraal input voor gemeente Het Hogeland en de provincie Groningen voor het uit te werken masterplan voor de gebiedsontwikkeling in de Oostpolder. We bieden het resultaat aan onze bestuurders aan en organiseren publiciteit in de lokale media.

Vanzelfsprekend delen we alles digitaal, op de projectwebsite www.hetdigitalediggelschip.nl, de websites van de provincie en de gemeente, de website van bureau Waardenburg, de website van Arcadis, sociale media en in verschillende nieuwsbrieven. Bureau Waardenburg draagt de resultaten van dit onderzoek ook uit via hun partnerschap in het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. Zo is dit onderzoek een inspiratiebron voor andere gebiedsontwikkelingen in het land.

meer informatie:
www.hetdigitalediggelschip.nl